

Na podlagi 84. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 118/06 – ZUOPP-A, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 47/15) in v povezavi z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13) ministrica za izobraževanje, znanost in šport izdaja

**Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
Pravilnika o normativih za financiranje višjih strokovnih šol**

1. člen

V Pravilniku o normativih za financiranje višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 95/08 in 90/12) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»2. člen

(letna sredstva za izvajanje študijskega programa)

Letna sredstva za izvajanje študijskega programa so sredstva, ki se določijo ob upoštevanju izhodiščne letne cene stroškov na študenta, števila rednih študentov (v nadaljnjem besedilu: študent) in diplomantov posameznega študijskega programa ter faktorja programske skupine, v katero je študijski program razvrščen.

Obseg sredstev za izvajanje študijskega programa za proračunsko leto se višji strokovni šoli (v nadaljnjem besedilu: šola) izračuna po naslednji enačbi: **$LSP = LCt \times fk \times \dot{S}1 + LCt \times fk \times \dot{S}2 + LCt \times fk \times 0,2 \times \dot{S}p + LCt \times 0,2 \times D$** .

V enačbi uporabljene oznake pomenijo:

LSP so letna sredstva za izvajanje študijskega programa;

LCt je izhodiščna letna cena stroškov na študenta v proračunskem letu, ki jo s sklepom za vsako proračunsko leto določi minister, pristojen za višje strokovno izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: minister), ki je povprečna vrednost petih najnižje ovrednotenih študijskih programov, znižana za 5 %;

fk je faktor programske skupine, v katero je razvrščen posamezen študijski program, določen v 4. členu tega pravilnika;

$\dot{S}1$ je število študentov, ki se upošteva za prvi letnik;

$\dot{S}2$ je število prvič redno vpisanih študentov v drugi letnik;

$\dot{S}p$ je število študentov, ki drugi letnik ponavljajo;

D je število diplomantov rednega študija posameznega študijskega programa v predpreteklem koledarskem letu.

Pri izračunu obsega letnih sredstev za izvajanje študijskega programa se upošteva število študentov, vpisanih v študijske programe v študijskem letu, ki se začne pred proračunskim letom.

$\dot{S}1$ se določi na naslednje načine:

- če je število prvič vpisanih študentov v drugi letnik, pomnoženo z 1,2, manjše od števila prvič vpisanih študentov v prvi letnik, se za prvi letnik upošteva število prvič vpisanih študentov v drugi letnik, pomnoženo z 1,2, vendar ne več, kot je bilo razpisanih mest za prvi letnik;
- če je število prvič vpisanih študentov v drugi letnik, pomnoženo z 1,2, enako ali večje od števila prvič vpisanih študentov v prvi letnik, se za prvi letnik upošteva število prvič vpisanih študentov v prvi letnik, vendar ne več, kot je bilo razpisanih mest za prvi letnik.

Za študijski program, ki ga šola začne prvič izvajati, se obseg sredstev določi tako, da se upošteva število prvič vpisanih študentov v prvi letnik, vendar ne več kot je bilo razpisanih mest za prvi letnik.

Za študijski program, ki ga šola izvaja le v drugem letniku, se obseg sredstev določi tako, da se upošteva število prvič vpisanih študentov v drugi letnik in število študentov, ki drugi letnik ponavljajo ter število diplomantov rednega študija posameznega študijskega programa v predpreteklem koledarskem letu.«.

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

»3. člen

(ovrednotenje letnega stroška študijskega programa na študenta)

Letni strošek študijskega programa na študenta je seštevek stroškov dela, ki se določijo v skladu s 5., 6. in 7. členom tega pravilnika in izdatkov za blago in storitve, potrebnih za izvedbo študijskega programa (v nadaljnjem besedilu: materialni stroški) ter stroškov za plačilo obveznih prispevkov za posebne primere zavarovanja študentov pri praktičnem izobraževanju (v nadaljnjem besedilu: obvezni prispevki za študente), deljen s številom študentov, določenim v skladu z 2. členom tega pravilnika.

Stroške dela sestavljajo plače, prispevki delodajalca, stroški iz dela in drugi osebni prejemki delavcev, potrebnih za izvedbo študijskih programov.

Materialni stroški znašajo 11 % vrednosti stroškov dela za posamezen študijski program.

Za določitev obsega sredstev za obvezne prispevke za študente se upošteva:

- vrednost prispevka za zdravstveno zavarovanje študentov za poškodbo pri delu ali poklicno bolezen pri praktičnem izobraževanju študentov v višini trikratne mesečne vrednosti pavšalnega prispevka tega zavarovanja, določenega v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno zavarovanje;
- vrednost prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje študentov za invalidnost in smrt, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri praktičnem izobraževanju študentov v višini letnega pavšalnega prispevka tega zavarovanja, določenega v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.«.

3. člen

6. člen se spremeni tako, da se glasi:

»6. člen (izhodišča za vrednotenje stroškov dela)

Obseg sredstev za plače se določi tako, da se študijski program ovrednoti ob upoštevanju obračunskih normativov iz 5. in 7. člena tega pravilnika ter višine plačnega razreda v nadaljevanju navedenih delovnih mest:

- predavatelj višje strokovne šole VII/2: 41. plačni razred,
- organizator praktičnega izobraževanja VII/2: 41. plačni razred,
- inštruktor VII/2: 40. plačni razred,
- knjižničar VII/2: 39. plačni razred,
- laborant VI: 30. plačni razred,
- računovodja VI: 29. plačni razred,
- referent VI (za študijske in študentske zadeve): 28. plačni razred,
- poslovni sekretar VI: 28. plačni razred,
- vzdrževalec učne tehnologije V: 25. plačni razred,
- hišnik IV: 20. plačni razred in
- čistilec II: 14. plačni razred.

Pri določanju obsega sredstev za plače se upošteva višina dodatka za minulo delo za 24 let delovne dobe za vsako delovno mesto iz prejšnjega odstavka.

Pri določanju obsega sredstev za dodatek za znanstveni magisterij, se ta dodatek upošteva v vrednosti, določeni v skladu s predpisi, za 20 % zaposlenih na delovnih mestih iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena.

Pri vrednotenju letnih stroškov za izvedbo seminarskih in laboratorijskih vaj se upošteva 90% delovnega mesta predavatelja in 10% delovnega mesta inštruktorja.

Sredstva za prispevke delodajalca za socialno varnost se določijo v vrednosti, določeni v skladu s predpisi, ki urejajo socialno varnost za vsako delovno mesto iz prvega odstavka tega člena.

Obseg sredstev za povračila stroškov iz dela in drugih prejemkov delavcev za obseg dejavnosti iz 7. člena tega pravilnika se določi na podlagi naslednjih meril:

- regres za prehrano je zmnožek vrednosti predpisanega zneska regresa za prehrano na delavca dnevno za 10,5 mesecev, ob upoštevanju 22 delovnih dni v mesecu in normativnega števila delavcev;
- nadomestilo za prevoz na in z dela se upošteva v enakem znesku kot znaša regres za prehrano, določen v prejšnji alineji;
- regres za letni dopust je zmnožek vrednosti predpisanega regresa za letni dopust na delavca, upoštevajoč plačni razred za posamezno delovno mesto iz prvega odstavka tega člena in normativnega števila delavcev;
- dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje je zmnožek vrednosti 16. premijskega razreda in normativnega števila delavcev;
- jubilejna nagrada je zmnožek vrednosti jubilejne nagrade za 20 let in 7,5 % normativnega števila delavcev;

- odpravnina ob upokojitvi je zmnožek vrednosti pripadajočih odpravnin v višini treh povprečnih plač in vrednosti 2,5 % normativnega števila delavcev.«.

4. člen

8.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»8.a člen (sredstva za druge upravičene namene)

Sredstva za upravičene namene, ki niso upoštevani v vrednosti cene na študenta, se šoli lahko zagotavljajo na podlagi utemeljene vloge, in sicer za:

- kritje stroškov zagotavljanja potrebnih prilagoditev oziroma dodatne strokovne pomoči slepemu, gluhemu ali gibalno oviranemu študentu v višini največ 10 % vrednosti letne izhodiščne cene programa na študenta,
- delo sindikalnega zaupnika v vrednosti, določeni v skladu s področno kolektivno pogodbo,
- delo mentorja s pripravnikom v obsegu štirih ur na teden in
- za druge namene, določene v skladu z zakonom oziroma področno kolektivno pogodbo.«.

5. člen

11. člen se spremeni tako, da se glasi:

»11. člen (odločanje o zagotavljanju sredstev)

Letni obseg sredstev za financiranje šole v skladu s tem pravilnikom določi minister s sklepom.

Obseg sredstev iz prejšnjega odstavka se lahko spremeni zaradi programskih oziroma statusno-pravnih sprememb zavoda ali iz drugih utemeljenih razlogov.

Šoli se lahko dodelijo dodatna sredstva za izvajanje študijskega programa, če sredstva, določena v skladu s tem pravilnikom, ne zadostujejo za njegovo izvedbo zaradi odstopanja kadrovske zasedbe delovnih mest od vrednosti, določenih na podlagi prvega odstavka 5. člena tega pravilnika in iz drugih utemeljenih razlogov.

Sredstva iz prejšnjega odstavka se zavodu zagotovijo na podlagi obrazložene vloge. O utemeljenosti vloge odloči minister, pri čemer mora zavod zagotoviti ministrstvu vpogled v podatke oziroma pripraviti analize, ki jih ministrstvo potrebuje za presojo utemeljenosti vloge.«.

Končna določba

6. člen (uveljavitev in uporaba pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu in se začne uporabljati 1. 1. 2016.

Z uveljavitvijo tega pravilnika preneha veljati Priloga k Pravilniku o normativih za financiranje višjih stroškovnih šol (Uradni list RS, št. 95/08 in 90/12): Metodologija za vrednotenje programov za pridobitev višje strokovne izobrazbe.

Ne glede na določbe tega pravilnika se pri izračunu vrednosti posameznega študijskega programa do uveljavitve sprememb tega študijskega programa upošteva njegova dosedanja uvrstitev v programsko skupino, določena na podlagi 4. člena pravilnika.

Št. 0070 – 80/2015/1
Ljubljana, 18. november 2015

EVA: 2015-3330-0060

dr. Maja Makovec Brenčič
ministrica za izobraževanje, znanost in šport

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA PRAVILNIKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O NORMATIVIH ZA FINANCIRANJE VIŠJIH STROKOVNIH ŠOL

1. Uvodni del

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ) je pripravilo predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika o normativih za financiranje višjih strokovnih šol na podlagi 84. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 118/06 – ZUOPP-A, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 47/15), ki določa, da minister določi normative in standarde ter metodologijo za določanje obsega sredstev na udeleženca višješolskega strokovnega izobraževanja in Zakona o višjem strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS, št. 86/04 in 100/13).

Delovno gradivo Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih za financiranje višjih strokovnih šol vsebuje predloge sprememb 2., 3., 6., 8.a in 11. člena veljavnega Pravilnika o normativih za financiranje višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 95/08 in 90/12).

Zadevni pravilnik, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 95/08 dne 6. oktobra 2008, je začel veljati 7. oktobra 2008 in je nadomestil do tedaj veljavno Odredbo o normativih in standardih za financiranje višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 39/96). Pravilnik je bil spremenjen leta 2012 s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o normativih za financiranje višjih strokovnih šol, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 90/12 dne 30. 11. 2012 in je začel veljati 1. 12. 2012. Sprememba se je nanašala na metodološko formulo, ki je bila spremenjena zaradi bolj realnega upoštevanja števila redno vpisanih študentov.

V skladu z določbo 84. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja si mora minister pred sprejetjem tega predpisa pridobiti mnenje reprezentativnih sindikatov in pristojnega strokovnega sveta, zato se to delovno gradivo sočasno, ko je v javni obravnavi pošilja v mnenje reprezentativnim sindikatoma, in sicer Sindikatu vzgoje in izobraževanja, znanosti in kulture in Sindikatu delavcev v vzgojni, izobraževalni in raziskovalni dejavnosti Slovenije ter Strokovnemu svetu RS za poklicno in strokovno izobraževanje.

Predloge sprememb tega pravilnika je pripravila delovna skupina, ki jo je imenovala ministrica za izobraževanje, znanost in šport in jo sestavljajo strokovni delavci ministrstva ter ravnatelji višjih strokovnih šol.

Namen sprememb navedenih določil je izboljšanje metodologije za določitev vrednosti študijskih programov višješolskega izobraževanja, ki naj bi se začela uporabljati za financiranje teh programov s pričetkom prihodnjega proračunskega leta.

Višje šolstvo je bilo z nastopom krize izrazito izpostavljeno fiktivnemu vpisu. S spremembo Pravilnika o normativih za financiranje višjih strokovnih šol leta 2012, na osnovi katere se ponavljavci vrednotijo v višini 20% cene študijskega programa na študenta in se za določitev obsega za financiranje štejejo 2x študenti drugega letnika, smo iz financiranja v pretežni meri izločili fiktivno vpisane študente v prvi letnik. V letu 2013 smo s spremembo Zakona o višjem strokovnem izobraževanju uzakonili še dodatne ukrepe za preprečevanje fiktivnega vpisa, in sicer: prednost pri vpisu smo dali študentom, ki se prvič vpisujejo v terciarno izobraževanje, študentom, ki so se že 3 leta izobraževali v visokem šolstvu, pa smo onemogočili redno izobraževanje v višjem strokovnem šolstvu.

Ker sprejeti ukrepi učinkujejo, je bilo zaradi zmanjšane obsega fiktivnega vpisa potrebno spremeniti formulo za določitev obsega financiranja, in sicer v smeri, da se je število študentov, ki se upoštevajo v izračunu čim bolj približalo številu vpisanih študentov v prvi in drugi letnik.

Aktualizirali smo tudi metodologijo za določitev izhodiščne letne cene stroškov študijskega programa na študenta, ki je v osnovi oprta na iste elemente, kot se jih upošteva v izračunu letne cene stroškov izobraževalnega programa na dijaka v srednješolskem izobraževanju. Vrednosti posameznih elementov za določitev cene stroškov izobraževalnega programa na dijaka so se s sprejetjem Pravilnika o metodologiji financiranja izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva (Ur. l. RS, št.: 107/2012) spremenile, pri čemer se spremembe niso v celoti prenesle na izračun izhodiščne letne cene stroškov študijskega programa na študenta v višjem šolstvu.

Poleg siceršnjega upada generacije srednješolcev - potencialnih kandidatov za vpis v višješolske študijske programe, se je spremenila tudi struktura zaposlenih na višjih strokovnih šolah. Zaradi gospodarske krize se je veliko pogodbenih predavateljev, ki so prihajali na višje šole neposredno iz podjetij, zaposlilo na višjih strokovnih šolah. V izhodiščni letni ceni stroškov študijskega programa na študenta je upoštevan strošek dela predavateljev, ki so zaposleni, v višini 85%, medtem ko je za 15% stroška dela predavateljev upoštevana izrazito nižja cena pogodbenih predavateljev. Dejansko stanje na prenekateri višji šolah pa je takšno, da pogodbenih predavateljev praktično več ni, zato je potrebno upoštevati le strošek dela zaposlenih predavateljev.

Iz navedenih razlogov se je finančni položaj višjih strokovnih šol izrazito poslabšal. Šole, ki so bile v preteklosti najbolj na udaru fiktivnega vpisa oziroma šole, ki so bile bolj izpostavljene prej naštetim negativnim okoliščinam, brez prihrankov iz preteklih let ne morejo več normalno poslovati. Zaradi vedno večjega števila varčevalnih ukrepov, ki jih sprejemajo višje šole, je ogrožena kakovost izvajanja višješolskih študijskih programov. Šole ostajajo brez sredstev za lasten razvoj, strokovno izpopolnjevanje predavateljev in internacionalizacijo študija.

Predhodno navedene ugotovitve so narekovale pripravo sprememb načina financiranja, več tovrstnih pobud je MIZŠ prejel tudi s strani Skupnosti višjih strokovnih šol in posameznih višjih strokovnih šol. Tudi OECD in Evropska komisija so v svojih ugotovitvah večkrat izpostavili, da je v naši državi terciarno izobraževanje, katerega del je tudi višje strokovno izobraževanje, v finančnem smislu podhranjeno.

Ministrica je 4. 6. 2015 imenovala delovno skupino za pripravo sprememb Pravilnika o normativih za financiranje višjih strokovnih šol z nalogo da do konca leta 2015 posodobi metodologijo za izračun letne cene višješolskega študijskega programa na študenta in

oblikuje novo formulo za določitev obsega financiranja dejavnosti višjih strokovnih šol. V delovni skupini so poleg nosilcev iz Sektorja za višje strokovno šolstvo in izobraževanje odraslih (MIZŠ) sodelovali tudi predstavniki Finančne službe (MIZŠ), Sektorja za visoko šolstvo (MIZŠ), Sektorja za srednje šolstvo (MIZŠ), Pravne službe (MIZŠ) in Skupnosti višjih strokovnih šol.

2. Obrazložitev sprememb členov

K 1. členu sprememb (2. člen: letna sredstva za izvajanje študijskega programa)

Formula za določitev letnega obsega sredstev za izvajanje študijskega programa se spreminja tako, da se ukinja parameter, ki je določal razmerje med številom vpisanih študentov in številom diplomantov. Namesto dosedanje rešitve, ko šola za izvedbo študijskih programov prejme celotna sredstva po zdaj veljavni metodologiji določitve celotne letne cene na študenta tedaj, ko študent diplomira, se z novo formulo zagotavljajo sredstva v celotnem obsegu že za čas izvajanja izobraževalnega procesa za redne študente, število diplomantov pa predstavlja bonus.

Po predlagani spremembi letna sredstva za izvajanje študijskega programa na študenta predstavljajo vsoto sredstev za izvedbo programa za prvi in drugi letnik ter za diplomante. Pri izračunu obsega letnih sredstev za izvajanje študijskega programa na študenta za posamezno proračunsko leto upoštevamo študente, ki so redno vpisani v študijsko leto, ki se je pričelo pred pričetkom proračunskega leta in diplomante iz predpreteklega koledarskega leta.

Obseg sredstev za izvedbo programa za prvi letnik se določi tako, da se število prvič vpisanih študentov v drugi letnik pomnoži z 1,2, izhodiščno letno ceno stroškov posameznega študijskega programa na študenta in programskim faktorjem.

Obseg sredstev za izvedbo programa za drugi letnik se določi tako, da se število prvič vpisanih študentov v drugi letnik pomnoži z izhodiščno letno ceno stroškov na študenta in programskim faktorjem. Tako dobljenemu zmnožku se dodajo še sredstva za ponavljavce v drugem letniku, katerih obseg določimo tako, da število ponavljavcev drugega letnika pomnožimo z 0,2, z izhodiščno letno ceno stroškov na študenta in programskim faktorjem.

Obseg sredstev za diplomante se določi tako, da se število diplomantov rednega študija posameznega študijskega programa v predpreteklem letu pomnoži z 0,2 in izhodiščno letno ceno stroškov na študenta.

Posebej je opredeljen način financiranja v primerih, ko šola izvaja študijski program samo v prvem letniku (začetek izvajanja programa) ali samo v drugem letniku.

K 2. členu sprememb (3. člen: ovrednotenje letnega stroška študijskega programa na študenta)

Za materialne stroške je predlagano, da se njihova višina določi v višini 11% od stroškov dela. Po zdaj veljavni določbi so znašali najmanj 8 % vrednosti stroškov dela.

Ostale spremembe se nanašajo na prenos vsebin s področja vrednotenja materialnih stroškov iz dosedanje priloge pravilnika »Metodologija za vrednotenje programov za pridobitev višje strokovne izobrazbe«, ki se s spremembo pravilnika črta.

K 3. in 4. členu sprememb (6. člen: izhodišča za vrednotenje stroškov dela; 8.a. člen: sredstva za druge upravičene namene)

V ta člena se prenaša celotna vsebina s področja vrednotenja stroškov dela iz dosedanje priloge pravilnika »Metodologija za vrednotenje programov za pridobitev višje strokovne izobrazbe«, ki se s spremembo pravilnika črta. Vsebina iz dosedanje priloge je konkretizirana po zgledu rešitev, uveljavljenih v Pravilniku o metodologiji financiranja izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva (Uradni list RS, št. 107/12).

Dosedanja normativna ureditev mentorstva pripravniku se iz zdajšnjega 6. člena prenese v novi 8.a člen, v katerem so opredeljena še sredstva za druge upravičene namene (npr. delo sindikalnega zaupnika; vsebina v zvezi z delom sindikalnega zaupnika je prenesena iz že omenjene priloge).

K 5. členu sprememb (11. člen: sklep o zagotavljanju sredstev)

S to določbo se spreminja dosedanja rešitev, da se letni obseg sredstev določa z letno pogodbo, ki jo minister sklene s posamezno šolo, ker se je izkazala kot neizvedljiva, saj se v praksi uveljavila rešitev, da se je obseg sredstev določal z letnim sklepom. To velja tudi za financiranje zasebnih šol, ki se financirajo na podlagi pridobljene koncesije.

V ta člen prenašamo celotno vsebino s področja zagotavljanja dodatnih sredstev v posebnih primerih iz dosedanje priloge pravilnika: Metodologija za vrednotenje programov za pridobitev višje strokovne izobrazbe, ki se s spremembo pravilnika ukinja, in sicer: določitev korekcijskega faktorja v primeru manjšega števila vpisanih študentov v posamezni program pri izračunu letne cene stroškov na študenta, določitev korekcijskega faktorja zaradi ugotovljene v povprečju nižje ali višje kadrovske strukture, povezane z nazivi in plačilnimi razredi.

K 6. členu sprememb (prehodne in končne določbe)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu in se začne uporabljati 1. 1. 2016.

Z uveljavitvijo tega pravilnika bo prenehala veljati Priloga k Pravilniku o normativih za financiranje višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 95/08 in 90/12): Metodologija za vrednotenje programov za pridobitev višje strokovne izobrazbe.

Ne glede na določbe tega pravilnika se pri izračunu vrednosti posameznega študijskega programa upošteva njegova dosedanja uvrstitev v programsko skupino, določena na podlagi 4. tega člena pravilnika, do uveljavitve sprememb tega študijskega programa. V programske skupine se na novo uvrstijo novo sprejeti študijski programi oziroma spremenjeni študijski programi.